

УДК 81'255.4:070(7/8)

DOI:

Тетяна Щеголева, кандидат педагогічних наук, доцент,
старший викладач кафедри іноземних мов,
факультет забезпечення оперативно-службової діяльності
Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ПРИКОРДОННИКАМ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

У статті розглядаються особливості викладання англійської мови за професійним спрямуванням прикордонникам в умовах євроінтеграції. Акцентується увага на застосуванні інтерактивних методів навчання з метою удосконалення процесу оволодіння прикордонниками англійської мови за професійним спрямуванням. У процесі дослідження були зроблені висновки, що професійна підготовка фахівців прикордонної служби є багатокomпонентною, а викладання англійської мови за професійним спрямуванням сприяє формуванню комунікативної та перекладацької компетенції, що є основою складової професійної діяльності прикордонника.

Ключові слова: англійська мова за професійним спрямуванням; професійна мотивація; прикордонники; інтерактивні методи навчання; перекладацька компетенція.

Лит. 7.

**Tetyana Shchegoleva, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor, Senior Lecturer of the
Foreign Languages Department
Faculty of Providing of Operational and Service Activities,
Bohdan Khmelnytskyi National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine**

SPECIFICS OF TEACHING ENGLISH TO BORDER GUARDS IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

In the conditions of integration professional training of border guards is being reformed. Due to the fact that the processes of integration of the world community, first of all in the linguistic sphere, lead to changes in the qualification requirements for the professional training of border guards. In accordance with these conditions the professional qualities of a border service specialist, namely high level of professionalism, demonstration of creative approach in the process of solving non-standard situations, development of ability to conduct international negotiations acquire great importance. The main component of learning a foreign language in a professional direction is to increase the vocabulary. It is known that in teaching methodology teachers focus on the main ways of forming vocabulary skills realized on the basis of the following stages: semantization of new lexical units, automation of actions with new vocabulary and optimization of lexical skills, which takes place on the basis of text and post-text stages. The article considers the peculiarities of teaching English to professional border guards in the context of European integration. The paper focuses on the use of interactive teaching methods in order to improve the process of mastering the English language by border guards in a professional direction. It is determined that the study of English involves the acquisition of knowledge of the terminological layer of vocabulary in the military and border areas, the acquisition of cultural knowledge, information and communication technologies. It is proved that in order to improve the professional level of a border guard it is necessary to focus on clearly defining the areas of use of terms, parameters of professional communication, modeling of the creative process by constructing problem situations. In the course of the research, it was concluded that the professional training of border guards is multicomponent, and teaching English in a professional direction contributes to the formation of communicative and translation competence, which is the main component of the professional activity of a border guard.

Keywords: English language for professional purposes; professional motivation; border guards; interactive teaching methods; translation competence.

Актуальність дослідження. В умовах інтеграції, відбувається реформування професійної підготовки прикордонників. У зв'язку з тим, що процеси інтеграції світового співтовариства, насамперед у лінгвістичній сфері, ведуть до змін у кваліфікаційних вимогах, які висуваються до фахової підготовки прикордонників. Відповідно до цих умов, важливого значення

набувають професійні якості фахівця прикордонної служби, а саме: високий рівень професійності, прояв творчого підходу в процесі врегулювання нестандартних ситуацій, розвиток здібностей до проведення міжнародних переговорів. Отже, сучасна Державна прикордонна служба України реалізує міжнародне співробітництво з іншими країнами щодо охорони кордонів, що передбачає

розв'язання значної кількості завдань. При цьому важливого значення набуває вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, що сприяє оптимізації рівня гуманітарної підготовки та загальної ерудиції, активізує інтелектуальний потенціал. Таким чином, в умовах боротьби з міжнародним тероризмом та нелегальною міграцією, вільне володіння англійською мовою за професійним спрямуванням під час виконання професійних завдань є складовою професійних якостей прикордонників і обов'язковою передумовою для успішної професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Багато науковців (П. Гез, Н. Ішханян, Т. Третьякова) вивчали основні аспекти навчання англійської мови у закладах вищої освіти. Інші вчені в процесі своїх наукових досліджень акцентували увагу на побудові системи навчання англійської мови у вищих військових навчальних закладах, серед яких можна виділити: І. Сніцар, П. Шарко. А основні проблемні питання викладання іноземної мови за професійним спрямуванням представлені у наукових працях таких авторів, як: О. Биконя, В. Борщовецька, Н. Гальскова, Г. Гринюк, Т. Корж, І. Мельник, О. Петрашук, О. Серeda.

Проаналізувавши наукові дослідження щодо вивчення англійської мови майбутніми фахівцями у закладах вищої освіти, можна зробити висновок, що означена проблема вивчена на достатньому рівні. Але необхідно зазначити, що специфіка вивчення англійської мови за професійним спрямуванням у прикордонників сьогодні залишається нерозв'язаною і потребує комплексного дослідження. Усе це зумовило актуальність обраної теми наукової статті.

Мета статті – комплексне дослідження специфіки викладання англійської мови за професійним спрямуванням прикордонникам в умовах євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Викладання англійської мови за професійним спрямуванням розглядають як комплекс дидактичних, психологічних та загальнопедагогічних процедур співпраці науково-педагогічного працівника і майбутнього фахівця, враховуючи при цьому їхні індивідуально-психологічні особливості і потреби.

Основна мета навчання англійської мови за професійним спрямуванням прикордонників полягає у набутті лінгвістичних знань, умінь та навиків у процесі ведення документації, ділових переговорів з професійної тематики.

Система навчання англійської мови за професійним спрямуванням будується на основі таких дидактичних принципів, а саме: науковості, доступності і посиленості, систематичності,

свідомості, активності, наочності, індивідуального підходу до майбутніх фахівців, зв'язку теорії з практикою, взаємозв'язку виховання і навчання, мотивації [4].

Під час роботи над створенням результативної професійної підготовки прикордонників згідно з високими стандартами важливого значення набуває питання формування позитивної мотивації до вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, оскільки майбутній фахівець прикордонної служби має чітко усвідомлювати, з якою метою йому необхідно вивчати англійську мову та як він може реалізовувати набуті знання та вміння у процесі професійної діяльності.

За умов, коли всі вищевказані дидактичні принципи реалізуються достатньою мірою, прикордонник має можливість оволодіти професійною та комунікативною компетенцією, що становить основу сучасної особистісно-орієнтованої професійної освіти.

Головною складовою вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням є збільшення словникового запасу. Відомо, що в методиці викладання педагога акцентують увагу на основні способи формування лексичних навичок, які реалізуються на основі таких етапів: семантизація нових лексичних одиниць, автоматизація дій з новою лексиною і оптимізація лексичних навичок, яка відбувається на основі текстових та післятекстових етапів. Запропонований комплекс вправ з метою формування професійних якостей має базуватися відповідно до таких вимог: чітка послідовність і організованість; підбір необхідних вправ, що мають відповідати тим навичкам та вмінням, які формуються за їх допомогою; зростання мовної складності під час навчання; дотримання принципу систематичності у процесі виконання запропонованих вправ; професійна спрямованість навчальних завдань; особливе емоційне забарвлення *спілкування*, щирість і *природність* вияву емоцій. Термінологічна особливість прикордонної служби побудована із компонентів різного походження, що зумовлені різними мовними, позамовними та термінологічними факторами. Необхідно зазначити, що термінологія щодо особливостей прикордонної служби постійно зазнає змін, удосконалюється у зв'язку з тим, що змінюються умови охорони державного кордону, удосконалюється технічне обладнання, виникають інновації щодо системи фіксації біометричних даних громадян, які перетинають кордон. Зауважимо, що особливістю окресленої термінологічної лексики є те, що вона чітко сформована й стійка, і з метою окреслення відповідних об'єктів, предметів, явищ вживалися слова загальноприйняті в англійській

мови, а саме: border, protection, detection passport, violate [4, 56].

Означена лексика є основою цієї термінології; окреслені слова-терміни були включено в мову давно, і є для різних спеціалістів цієї сфери.

Важливу роль у процесі викладання англійської мови відіграють головні способи і засоби творення термінологічної лексики прикордонної служби.

Як відомо, більшість термінів характеризується термінологічними словосполученнями, що властиво і термінології прикордонної служби.

На наш погляд, термінологічне словосполучення – це багатокомпонентний, семантична цілісність синтаксичної конструкції, яка пов'язана з науковим термінами. Фундаментом термінологічного словосполучення є термін широкої семантики, який використовується у різних наукових сферах, а саме: економічній кібернетиці, правознавстві, психології, військовій справі, наприклад: case, code, behavior, control, factor, law, model, service.

Важливу роль у термінології прикордонної служби відіграє синонімія [2; 3; 5].

Синонімію в англійській терміносистемі прикордонної служби обумовлюють мовні та позамовні фактори, основними серед яких є: недостатня стандартизованість цієї термінології, існування архаїчних понять, різні способи побудови структури термінів, виникнення нових понять, бажання уникати повторів слів чи словосполучень; дотримання принципу економії у мові та мовленні, що сприяє використанню абревіатур та однослівних складноскорочених назв з окремих компонентів, у складі терміна-словосполучення.

Крім того, необхідно зазначити, що прикордонна служба включає в себе: розвідувальну, оперативно-розшукову та тактичну сфери, а отже необхідно зробити висновок, що фахівці-прикордонники мають бути ознайомлені з термінологією військової та юридичної сфери [5].

Професійно-орієнтоване навчання англійської мови за професійним спрямуванням виходить за межі практичного володіння мовою з метою налагодження соціальних контактів, обговорення різних проблемних питань. Таким чином, вивчення англійської мови передбачає набуття знань з *термінологічного* пласта лексики у військовій та *прикордонній* сферах, оволодіння культурологічними знаннями, інформаційно-комунікативними технологіями. З метою підвищення професійного рівня офіцера-прикордонника необхідно акцентувати увагу на чіткому визначенні сфер застосування термінів, частотності їх використання, параметрів професійної комунікації, моделювання творчого процесу за рахунок створення проблемних ситуацій. Це означає, що

професійна підготовка фахівців прикордонної служби є багатокомпонентною, а викладання англійської мови за професійним спрямуванням сприяє формуванню комунікативної та перекладацької компетенції, що є основною складовою професійної діяльності прикордонника.

Під час перекладу професійних текстів необхідно враховувати, що багато звичайних слів у них можуть мати різне термінологічне значення і з метою уникнення помилок, необхідно використовувати словники та довідники. Тому варто звернути увагу студентів на контекст, у якому цей термін вживається. Враховуючи наш практичний досвід, застосування перекладу в процесі викладання англійської мови за професійним спрямуванням сприяє кращому розумінню вживання часових форм дієслів, фразових дієслів, впорядкованому структуруванню речень [3, 67]. На практичних заняттях з перекладу фахових текстів необхідно акцентувати увагу прикордонників на розвиток умінь виділяти інваріантний зміст думки і висловлювати власну думку різними мовними засобами, на збільшення словникового запасу. Фундаментом будь-якого професійного тексту є термінологія окресленої сфери. За допомогою системи термінів відбувається передача фахових понять, які є важливою умовою професійного становлення фахівця.

Таким чином, під час перекладу текстів за фахом фахівцям прикордонної служби потрібно дотримуватися таких етапів: кожен попередній крок має підготувати фахівця до наступного, що сприятиме кращому оволодінню матеріалу, детальна робота над текстом із використанням різних видів мовленнєвої діяльності; використання методики поетапного дозування мовного матеріалу на практичних заняттях, що реалізується за допомогою повторення і оволодіння збільшених обсягів мовного матеріалу, розвитком навичок перекладу; формувати перекладацьку компетенцію прикордонників.

Щодо прикордонної діяльності в умовах гібридної війни важливою є поява нових термінів щодо проведення АТО та ООС. Наприклад, поняття “operative combat border command” (бойова оперативна комендатура) детально передає семантику терміна. Таким чином, на основі детального висвітлення подій на сході України, деякі неологізми щодо проведення ООС, були включені у лексикон вітчизняних та зарубіжних засобів масової інформації.

У наш час важливу роль відіграє комунікативний підхід під час вивчення англійської мови за професійним спрямуванням, орієнтований на

формування умінь та навичок комунікації у різних формах, що допомагає подолати страх та замкнутість в процесі спілкування з особистістю, яка є носієм англійської мови [1]. Відповідно до цих умов, висловлювання на запропоновану тематику, дотримуючись правил граматики та синтаксису іноземної мови, другорядні щодо його мети – комунікації; основним критерієм її реалізації є ефективна передача або сприйняття необхідного повідомлення чи інформації.

У процесі викладання англійської мови необхідно акцентувати увагу прикордонників на штампи, кліше та стандартні висловлювання, які використовуються мовцями під час проведення ділових переговорів і зможуть допомогти фахівцю прикордонної служби краще висловлювати свою точку зору. На заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням прикордонники виконують різні види завдань професійного спрямування, насамперед, намагаються зрозуміти змістове наповнення тексту, отримати важливу для них інформацію, перекласти або реферувати запропонований ним матеріал, побудувати діалог, висловити власну думку щодо теми, яка вивчається, і надати більш обґрунтовану відповідь на проблемні питання.

На етапі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням фахівці прикордонної служби мають набути знання та навички щодо усного і письмового перекладу з англійської мови на рідну, а крім того, володіти знаннями про специфіку культури різних країн, їхньої мови; під час перекладу застосовувати словники; вміти більш стисло та грамотно висловлювати власні думки рідною і англійською мовами. З метою побудови змісту професійної підготовки і підбір навчального матеріалу в процесі викладання англійської мови за професійним спрямуванням необхідно реалізовувати такі принципи: прагматичність; оригінальність; професійна адекватність (враховуючи професійну термінологію); акцентувати увагу на потреби, інтереси та очікування самих фахівців прикордонної служби. Для моделювання іншомовного середовища і спрямування фахівців до проведення комунікації англійською мовою необхідно використовувати різні наочні посібники, аудіо- та відеоматеріали, інформаційно-комунікативні технології [2, 56].

У викладанні англійської мови за професійним спрямуванням особливу роль відіграє інтерактивний метод навчання, де фахівець прикордонної служби є активним творцем навчальної діяльності, який володіє відповідними здібностями з метою реалізації активного спілкування [6, 231].

Таким чином, інтерактивні технології

сприяють формуванню мовленнєвої компетенції спеціалістів, розвивають планетарне мислення, підвищують професійну та загальну культуру в процесі спілкування. Під час викладання англійської мови за професійним спрямуванням з використанням інтерактивних технологій, важливо пам'ятати, що основним є принцип колективної взаємодії, за допомогою якого фахівці прикордонної служби досягають комунікативних цілей, а реалізується це через дискусії, діалоги та рольові ігри, імпровізації. Саме застосування інтерактивних методів у процесі навчальної діяльності покращує діапазон словникового запасу за фахом, а процес навчання стає пізнавальним і професійно орієнтованим. За допомогою цих технологій у прикордонників активізують мовний і мовленнєвий матеріал в процесі іншомовної комунікації, розвивають їхню креативність і практичні вміння, які є наближеними до професійної діяльності.

Крім того, необхідно зазначити, що головним у процесі викладання англійської мови за професійним спрямуванням виступає метод ситуативного навчання, на основі якого процес пізнання трансформується у процес відкриття нового практичного досвіду. В сучасних інтеграційних умовах необхідно володіти англійською мовою, і це свідчить про необхідність розвитку прикордонників планетарного мислення, вміння критично оцінювати отриманий матеріал. Досягненню професійних якостей сприяє створення професійних ситуацій, розв'язання яких становить основу розвитку креативної та професійної діяльності фахівців прикордонної служби.

Для становлення професіонала прикордонної служби важливу роль відіграє імітаційно-ігровий підхід. На практичних заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням використання рольової гри імітує їхню майбутню професійну діяльність, сприяє формуванню у фахівців професійно орієнтованих умінь і навичок. У процесі рольової гри, прикордонники мають можливість виражати власні емоції, інтелектуальні здібності, розвивати уяву, проявляти творчість [6].

Ми пропонуємо використовувати на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням на такі типи навчально-рольових ігор: тренувальні ігри, ігрові етюди; ситуативні рольові ігри; професійно-діяльнісні навчально-рольові ігри професійно орієнтовані; інструментальні та змагальні рольові ігри, які на різних етапах навчання ускладнюються і орієнтовані на здобуття прикордонниками продуктивних знань, інтегративних умінь і навичок.

Наприклад, тренувальні ігри, ігрові етюди сприяють моделюванню мовленнєвої поведінки через запропоновані ролі, а саме: перекладача, офіцера митної служби. Головним компонентом ігрового етюдів є моделювання відповідних умов мовленнєвої діяльності фахівців прикордонної служби у різних професійних ситуаціях.

На продуктивному етапі навчальної діяльності педагога проводять ситуативні навчально-рольові ігри, які базуються на поглибленні смислового значення іншомовного спілкування, розвитку самостійності. Основою цих ігор є сукупність комунікативних вправ, які орієнтовані на формування вмінь щодо аналізу комунікативного та тактичного завдання.

А професійно-діяльнісні ігри здійснюються за чітко розробленим сценарієм, до якого включені завдання з більшою складністю і ускладненістю обладнання ігрового поля. Саме за допомогою цих ігор в повному обсязі реалізується комунікативна функція англійської мови.

На кінцевому етапі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням використовуються інструментально-змагальні ігри. В процесі їх реалізації проводиться змагання, які сприяють розвитку креативності у прикордонників, забезпечується стабільність в емоційно-ціннісних відносинах.

В умовах сучасності, цінним в процесі вивчення англійської мови за професійним спрямуванням є використання проектного методу. Проект – це сукупність завдань, який сприяє розвитку у спеціалістів самостійності у процесі здійснення дослідницької діяльності. За допомогою проектного методу матимуть можливість оволодіти необхідним матеріалом, порівнювати культуру різних народів, знаходити подібні риси і відмінності [7].

Висновки. Особливістю викладання англійської мови за професійним спрямуванням у прикордонників є максимальне врахування специфіки їхньої професійної діяльності. Крім того, необхідно підібрати навчальний матеріал, що відображає професійні проблеми працівників прикордонної сфери та основні шляхи їх практичного розв'язання. У процесі викладання англійської мови за професійним спрямуванням необхідно застосовувати інтерактивні методи навчання, за допомогою яких відбувається наближення навчання до професійної діяльності, забезпечується гармонійний розвиток прикордонників.

Значні особливості викладання англійської мови за професійним спрямуванням потребують свого подальшого дослідження з метою пошуку основних методів та засобів навчання, які

уможливлять підвищити рівень мовної підготовки прикордонників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артемьева О. А., Макеева М. Н., Мильруд Р. П. Методология организации профессиональной подготовки специалиста на основе межкультурной коммуникации. Тамбов: ТГТУ, 2005. 159 с.
2. Балендр А., Комарницька О., Блощинський І., Діденко О. Інформаційно-комунікаційні технології в іншомовній підготовці фахівців з охорони кордону країн Європейського Союзу. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Т. 67, № 5. С. 56–71.
3. Блощинський І., Яремчук І. Військовий переклад (англійська мова). Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2016. 440 с.
4. Бродська І., Янковець О., Блощинський І., Рабійчук Л. Англійська мова за професійним спрямуванням. Хмельницький: вид-во НАДПСУ, 2017. 336 с.
5. Кушніров М. О. Сучасні підходи до навчання іноземної мови: орієнтація на цінності особистісного розвитку й гуманізму. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2014. № 8. С. 348–356.
6. Яковлєва М. Упровадження інтерактивних методів навчання при вивченні іноземної мови у вищому юридичному навчальному закладі. *Наукові записки. Серія : педагогічні науки*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. Вип. 132. С. 231–234.
7. Янковець А., Блощинський І. Інформаційні технології у перекладацькій діяльності. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2016. 238 с.

REFERENCES

1. Artemeva, O. A., Makeeva, M. N. & Milrud, R. P. (2005). Metodologija organizacii professional'noj podgotovki specialista na osnove mezhkul'turnoj kommunikacii [Methodology for organizing professional training of a specialist based on intercultural communication]. Tambov, 159 p. [in Russian].
2. Balendr, A., Komarnytska, O., Bloschynskyi, I. & Didenko, O. (2018). Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v inshomovnij pidhotovtsi fakhivtsiv z okhorony kordonu krain Yevropeiskoho Soiuzu [Information and communication technologies in foreign language training of border guards in the European Union]. *Information technologies and teaching aids*, Vol.67 (5), pp. 56–71. [in Ukrainian].
3. Bloschynskyi, I. & Yaremchuk, I. (2016). Viiskovy pereklad (anhliiska mova) [Military translation (English)]. Khmelnytskyi, 440 p. [in Ukrainian].

ФОРМУВАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ПОНЯТЬ ПРО ПОСТАНОВКУ ГОЛОСУ ВОКАЛІСТА ЯК ПРОБЛЕМА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

4. Brodska, I., Yankovets, O., Bloschynskiy, I. & Rabiichuk, L. (2017). Anhliiska mova za profesiinym spriamuvanniam [English for professional purposes]. Khmelnytskyi, 336 p. [in Ukrainian].

5. Kushnirov, M. O. (2014). Suchasni pidkhody do navchannia inozemnoi movy: oriientsiia na tsinnosti osobystisnoho rozvytku y humanizmu [Modern approaches to foreign language teaching: focus on the values of personal development and humanism]. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. No. 8, pp. 348–356. [in Ukrainian].

6. Yakovlieva, M. (2014). Uprovadzhennia interaktyvnykh metodiv navchannia pry vuvchenni inozemnoi movy u vyshchomu yurydychnomu navchalnomu zakladi [Introduction of interactive teaching methods in the study of a foreign language in a higher legal educational institution]. *Scientific notes. Series: pedagogical sciences*. Kirovohrad, Vol. 132, pp. 231–234. [in Ukrainian].

7. Yankovets, A. & Bloschynskiy, I. (2016). *Informatsiini tekhnologii u perekladatskii diialnosti* [Information technologies in translation]. Khmelnytskyi, 238 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 18.10.2021

УДК 784.9

DOI:

Петро Турянський, доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу,
заслужений працівник культури України
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ФОРМУВАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ПОНЯТЬ ПРО ПОСТАНОВКУ ГОЛОСУ ВОКАЛІСТА ЯК ПРОБЛЕМА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Характеристикою фахової компетентності вчителя музичного виховання є володіння ним музичною термінологією, яка, зокрема, означає техніку постановки співацького голосу. Засвоєння студентом понятійно-термінологічного апарату вокалу, встановлює передумови для досягнення результату на практичних заняттях, дає усвідомлення дій і діяльності, мотивує до самопізнання, розвитку індивідуальних здібностей, допомагає встановити причинно-наслідковий зв'язок між докладеними зусиллями у заняттях вокалом і отриманими результатами (чи їх відсутністю).

Ключові слова: артикуляційний апарат; вокал; постановка голосу; фахова підготовка.

Табл. 1. Рис. 1. Літ. 6.

Petro Turianskyi, Associate Professor of the Folk Musical Instruments and Vocal Singing
Department, Honoured Cultural Worker of Ukraine
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

SHAPING FUNDAMENTAL IDEAS PERTAINING TO VOICE TRAINING OF A VOCAL SINGER AS AN ISSUE IN PROFESSIONAL TRAINING

Professional competence of a teacher of music education includes, among other things, his command of musical terms and vocabulary, one segment of which is related to vocal singer's voice training technique. The objective of the article is to unify, in theory and practice, the ways in which we can shape fundamental ideas pertaining to voice training of a vocal singer in the educational process of professional training of a teacher of musical arts. The article provides theoretical justification and substantiation of key notions and concepts pertaining to voice training (voice coaching); the author has defined, listed, and explained varieties of a vocal singer's voice (in a table); the author has linked theory with practice of musical and pedagogic training of students for their mastering of professional competences; it has been ascertained that shaping fundamental ideas pertaining to vocal singer's voice training constitutes prerequisites essential to the achievement of a result in practical sessions, as only when and if a student properly masters corresponding terms (vocabulary), only then he or she becomes fully aware of his or her actions and activities and becomes motivated towards self-actualisation and development of one's capacities, as he or she discovers the cause-and-effect relation between efforts put into vocal training and results achieved (or not achieved). We therefore equip our modern-day vocal singing student (who will soon become a teacher of musical arts) with the process of voice development based upon his or her understanding of regularities in vocal activities, specifically: as he or she enhances one's vocal performance skills with actual knowledge on how one's voice apparatus functions, thus becoming able to select one's individual operational mode, to shape one's voice hygiene practices, to select the best methods for training/coaching one's vocal and technical skills, and so on, and so forth. The process of shaping fundamental ideas and competences pertaining to voice training inevitably